

Paraqitje e Ciklit 2

Informim për prindërit

**Shkalla e parë
(arsimi fillor)**

Viti 5P deri në vtin 8P

Shkolla e detyrueshme shtrihet në njëmbëdhjetë vjet. Ajo synon që nxënësi të marrë dijeni dhe aftësi, të zhvillojë dhe të ushtrojë aftësitë e veta intelektuale, krijuese, fizike e në punë dore, dhe të formojë gjykimin dhe personalitetin e vet. Shkolla i lejon nxënësit të përfshihet në jetën shoqërore, profesionale dhe qytetare përmes njohjes së vetvetes dhe të botës që e rrethon, si dhe përmes respektimit të të tjerëve.

Kjo fletëpalosje paraqet ciklin e dytë fillor (ciklin 2). Me një kohëzgjatje prej 4 vjetësh, ky cikël ndahet në dy gjysmë-cikle : vitet 5 dhe 6, të ndjekura nga vitet 7 dhe 8. Gjatë këtyre katër viteve, nxënësi i thellon njohuritë e mara gjatë ciklit të parë. Në fund të vitit të 8-të, sipas rezultateve shkollore, nxënësi/ja drejtohet për në shkallën e dytë (arsimin e mesëm të ulët) në dy drejtime e dy nivele. Faqet vijuese paraqesin karakteristikat e ciklit të dytë: lëndët e ndryshme dhe tabelën e orarit, mënyrat e vlerësimit, si dhe kushtet e orientimit në fund të këtij cikli.

www.vd.ch/scolarite

Burimet : Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Bazë janë kuadri ligjor dhe rregullator i Kuadrit të përgjithshëm të vlerësimit (CGE), i cili i trajton në mënyrë shterruese rastet e ndryshëm.

Marrëdhënia shkollë-familje

Shkolla siguron sidomos arsimimin e fëmijëve dhe u njih prindërve përparësinë në fushën edukimit. Megjithatë, këto misione nuk e përjashtojnë njëra tjetrën, meqenëse bashkëpunimi i familjeve kërkohet edhe në fushën e arsimimit, edhe shkolla i ndihmon familjet në fushën e edukimit.

Mësuesi/ja kujdestar/e i/e klasës, si dhe drejtorja e institucionit shkollor janë bashkëbiseduesit përparësorë të prindërve për sa i përket shkollimit të fëmijës së tyre, për arsye të marrëdhënies së afërsisë që ata kanë me fëmijën.

Prindërit informohen rregullisht me nxëniet shkollore dhe vlerësimin që rrjedh prej tyre. Ata dëgjohen para çdo vendimi të rëndësishëm që ka të bëjë me rrugëtimin shkollor të fëmijës së tyre. Vendimet përfundimtare i takojnë këshillit drejtues.

Të paktën një herë në vit, në parim në fillim të vitit shkollor, organizohet një seancë informuese për prindërit. Kjo bën të mundur ndër të tjera shpjegimin e mbarëvajtjes së shkollimit, e objektivave të planit mësimor dhe të kushteve të vlerësimit.

Informacionet e shkollës njoftohen rregullisht përmes agjendës të nxënësit të cilën prindërit e nënshkruajnë në fund të çdo jave. Është pikërisht përmes saj që prindërit dhe mësuesit/et mund të kërkojnë një takim. Këto shkëmbime, që mund të bëhen në çdo moment të vitit shkollor, sigurojnë një bashkëpunim të mirë.

Masa pedagogjike plotësuese mund të merren kur kjo është e nevojshme për të siguruar përparimin e nxënësit. Shërbime të tjera mund të jepen nga psikologët, psikomotricienët, apo logopedistët në mjedisin shkollor (PPLS), në përputhje me procedurat e vendosura në institucionin shkollor sipas veçantive të veta.

Informacione që kanë të bëjnë pikërisht me pritjen pas mësimit apo me shërbimet e tjera mund të merren pranë drejtorisë së institucionit shkollor.

Fushat e lëndëve dhe tabela e orarit

Gjatë ciklit 2, nxënësi vazhdon të nxënit dhe thellon aftësitë e veta në të gjitha fushat e lëndëve të Planit romand të studimeve (PER). Gjuhët e huaja, si gjermanishtja (prej klasës së 5-të) dhe anglishtja (prej klasës së 7-të) dalin në tabelën e orarit dhe kontribuojnë në zhvillimin e aftësive gjuhësore dhe kulturore të nxënësve.

Metodat e punës, strategjitë e të nxënit, aftësia për të bashkëpunuar dhe për të komunikuar zhvillohen me dhënien e të gjitha lëndëve të PER-së. Tabela e orarit e vitit të 5-të dhe vitit të 6-të përbëhet nga 28 periudha, për të kaluar, qysh nga viti i 7-të, në 32 periudha.

Plani romand i studimeve (PRS)

www.plandetudes.ch

PER-ja përcakton përmbajtjen e mësimeve të shkollimit të detyrueshëm për Zvicrën romande. Ai përshkruan atë që nxënësit duhet të mësojnë gjatë njëmbëdhjetë viteve të shkollimit.

Në mënyrë të përgjithshme, **rastet e veçanta** kanë të bëjnë me rrethanat në të cilat rezultatet e nxënësit/es përkatës/e janë shumë pak më të ulëta nga ato që kërkohen për të plotësuar kushtet e kalimit. Nacioni i rastit të veçantë nuk zbatohet për vendimin e orientimit. Këshilli drejtues vendos kryesisht për rastet e veçanta.

Këshilli drejtues çmon, me kërkesën e prindërve, **rrethanat e veçanta** të gjasshme (për shembull një shkollim i trazuar rëndë e për një kohë të gjatë nga një sëmundje e zgjatur, nga mbërritja rishtazi nga një kanton tjetër apo nga jashtë vendit). Që një rrethanë e veçantë të merret parasysht, duhet që një sukses i mëpasshëm të jetë i mundshëm.

Vlerësimi

Vlerësimi i punës së nxënësit njoftohet përmes agjendës në formën e notave që shkojnë nga 1 deri në 6 me gjysmë-pikë (TS e TA). Nota 4 përkon me pragun e mjaftueshmërisë. Nota më e lartë është 6-ta, nota më e ulët 1-shi.

Mesataret e mara nga nxënësi mbahen parasysht sipas një sistemi me kusht të dyfishtë: vendimet lidhur me rrugëtimin e nxënësit bazohen në shumën e pikave të mara në grupin kryesor të përbërë nga të gjitha lëndët nga njëra anë dhe në një grup të kufizuar lëndësh nga ana tjetër.

Në mbarim të semestrit dhe të vitit shkollor, jepet një vlerësim i gjendjes. Ai përmban një listë të notave dhe të mungesave, si dhe mesataret e lëndëve të përcaktuara me gjysmë-pikën më të afërt. Në fund të vitit shkollor, një dëftesë përmbledh vlerësimet e përgjithshme sipas lëndëve dhe tregon, në fund të vitit të 6-të dhe të vitit të 8-të, vendimin lidhur me rrugëtimin e nxënësit. Kjo dëftesë i bashkëngjitet librezës shkollore.

Vitet 5 dhe 6

Në fund të vitit të 6-të, nxënësi kalon provimet kantonale të referimit (ECR) në frëngjisht dhe në matematikë. Nota e çdo provimi merrret parasysht në llogaritjen e mesatares vjetore të lëndës përkatëse, në të njëjtën mënyrë si për një punë domethënëse (TS).

Kalimi i klasës

Në fund të vitit të 5-të, nxënësi kalon automatikisht në vitin e 6-të.

Për të kaluar nga viti i 6-të në të 7-tin, nxënësi duhet të marrë të gjitha pikët në të dy grupet:

Grupi kryesor	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + CE ¹ + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese dhe punë dore	28 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht + matematikë	8 pikë e sipër
<i>Rastet e veçanta</i>	<i>e shumta 1 pikë pamjaftueshmëri për çdo grup.</i>	

¹ Njohja e mjedisit : rigrupimi i lëndëve gjeografi - qytetari, histori - etikë dhe kulturë fetare, shkencat e natyrës.

Viti i 7-të

Kalimi i klasës

Në fund të vitit të 7-të, nxënësi kalon automatikisht në vitin e 8-të.

Vendimet e kalimit dhe orientimit mund të bëhen objekt i një **ankimi** pranë Departamentit: *Instruction des Recours, Département de l'enseignement et de la formation professionnelle, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne*. Ankimi i motivuar bëhet me shkrim brenda një afati 10-ditor nga njoftimi i tij, dhe shoqërohet me një kopje të vendimit të kundërshtuar.

Punët domethënëse (travaux significatifs, TS) (përdorimi i njohurive): në mënyrë të rregullt e gjatë tërë vitit, vlerësimi i punës shkollore të nxënësit bëhet me ndihmën e punëve domethënëse. Ato përbëjnë elementet thelbësore të vlerësimit. Çdo punë domethënëse synon të paktënjë objektiv mësuesor të përcaktuar nga Plani romand i studimeve (PER) me një apo disa prej përbërësve të tij që kanë qenë objekt i një mësimdhënieje.

Punët e përvetësuara (travaux assimilés, TA) (përvetësimi i njohurive): një sërë punësh për të verifikuar vetëm përvetësimin e njohurive ose të teknikave të veçanta. Të gjitha këto punë janë objekt i një note për çdo lëndë. Për çdo lëndë, numri i punëve të përvetësuara nuk mund të kalojë një të katërtën e tërësisë së punëve të përcaktuara.

Viti i 8-të

Në fund të vitit të 8-të, nxënësi/ja që përmbush kushtet e kalimit orientohet për në drejtimin parajgjimnazial ose drejtimin e përgjithshëm. Nxënësit/et që orientohen për në drejtimin e përgjithshëm ndahen pastaj në nivelin 1 (me kërkesa bazë) ose nivelin 2 (me kërkesa më të larta) për frëngjishten, matematikën dhe gjermanishten.

- A** Në fund të semestrit të 1-rë ribëhet një vlerësim i gjendjes. Ai përmban një listë të notave dhe të mungesave, si dhe mesataret sipas lëndëve.
- Mësuesi/ja kujdestar/e i/e klasës takon prindërit gjatë një bashkëbisedimi për një analizë të përbashkët të gjendjes së nxënësit në bazë të këtij vlerësimi të gjendjes.
- B** Në prill ose maj, nxënësi kalon provimet kantonale të referimit (ECR) në frëngjisht, matematikë dhe gjermanisht.
- Notat e këtyre provimeve merren parasysh në llogaritjen e mesatares vjetore të lëndës përkatëse në masën prej 30% (shembull llogaritjeje përballë).
- C** Në fund të semestrit të 2-të, nxënësi/ja e kalon klasën në bazë të dëftesës vjetore. Fëmija orientohet pastaj në njërin prej drejtimeve dhe vihet në njërin prej niveleve prej këshillit drejtues të institucionit, me mendimin paraprak të këshillit të klasës dhe në bazë të po kësaj dëftese vjetore.

Për të kaluar nga viti i 8-të në të 9-tin, nxënësi duhet të marrë të gjitha pikët vijuese në të dy grupet:

Grupi kryesor	frëngjisht ² + matematikë ² + gjermanisht ² + anglisht + shkencat e natyrës + gjeografi - qytetari + histori - etikë dhe kulturë fetare + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese e punë dore	40 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht ² + matematikë ² + gjermanisht ²	12 pikë e sipër
<i>Rastet e veçanta</i>	<i>e shumta 1 pikë pamjaftueshmëri për grup.</i>	
² përfshirë ECR-të (shih shembullin e llogaritjes në faqen përballë).		

Për të hyrë në **drejtimin parajgjimnazial (VP)**, nxënësi duhet të marrë në vitin e 8-të të gjitha pikët vijuese në të dy grupet:

Grupi kryesor	frëngjisht ³ + matematikë ³ + gjermanisht ³ + anglisht + shkencat e natyrës + gjeografi - qytetari + histori - etikë dhe kulturë fetare + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese e punë dore	46,5 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht ³ + matematikë ³ + gjermanisht ³	15 pikë e sipër
³ përfshirë ECR-të (shih shembullin e llogaritjes në faqen përballë).		

Në drejtimin e përgjithshëm (**VG**), hyrja fillestare në nivele në frëngjisht, në matematikë dhe në gjermanisht, përcaktohet në mënyrën e më poshtme sipas lëndëve:

Niveli 1	mesatarja vjetore ⁴ e lëndës	deri në 4
Niveli 2	mesatarja vjetore ⁴ e lëndës	4.5 e sipër
⁴ përfshirë ECR-të (shih shembullin e llogaritjes në faqen përballë).		

Procedura e orientimit

gusht

Fillimi i vitit shkollor në vitin e 8-të

shtator - tetor

(apo në një periudhë tjetër të vitit shkollor, sipas organizimit të secilit institucion shkollor)

Seancë informimi për prindërit, e organizuar prej institucionit

A

janar

Vlerësim i gjendjes për semestrin e 1-rë

Analizë e përbashkët (shkollë - prindër) e gjendjes së nxënësit

B

prill - maj

Provimet kantonale të referimit në frëngjisht, në matematikë dhe në gjermanisht

C

qershor - korrik

Dëftesa vjetore

Vendimi i kalimit dhe orientimit në drejtimet e ndryshme dhe, në VG, në nivele, i marë nga këshilli drejtues në funksion të rezultateve të nxënësit

Viti i 9-të - shkalla e dytë I

drejtimi i përgjithshëm

frëngjisht	niveli 1
	niveli 2
matematikë	niveli 1
	niveli 2
gjermanisht	niveli 1
	niveli 2

drejtimi paragjimnazial

Mesatarja vjetore, shembull llogaritjeje

Mesatarja e notave të mara në klasë	4.9
Nota e ECR-së	4.5
Llogaritja: $(4.9 \times 0.7) + (4.5 \times 0.3) =$	4.8
Mesatarja vjetore përfundimtare (e rumbullakosur me gjysmëpikë)	5

Drejt shkallës së dytë I (arsimit të mesëm të ulët)

Shkalla e dytë I përmban dy drejtime: drejtimin parajgjimnazial (VP) dhe drejtimin e përgjithshëm (VG).

Drejtimi parajgjimnazial

Drejtimi parajgjimnazial pret nxënësit që do të mund të hyjnë drejtpërdrejt në studimet e maturës gjimnaziale nëse marrin certifikatën e mbarimit të studimeve të shkallës së dytë. Nxënësit marrin sipas dëshirës një zgjedhje të posaçme (OS) midis lëndëve të mëposhtme: ekonomisë dhe drejtësisë, italishtes, latinishtes apo matematikës e fizikës.

Drejtimi i përgjithshëm

drejtimi i përgjithshëm pret nxënësit që synojnë kryesisht një formim profesional, ose shkollat e kulturës së përgjithshme dhe të tregtisë të gjimnazeve, ose një maturë profesionale. Nxënësi ndjek një zgjedhje të aftësive të orientuara drejt profesioneve (OCOM) : 2 periudha për grupin Formim i përgjithshëm janë për tërë klasën; sa i përket 2 periudhave të tjera, nxënësi zgjedh një prej degëve artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike. Sipas projektit të tij të formimit dhe me disa kushte, nxënësi ka mundësi t'i zëvendësojë OCOM-të me një zgjedhje të posaçme (OS) - ekonomi e drejtësi, italisht ose matematikë e fizikë - dhe/ose të ndjekë një arsimim të drejtimit parajgjimnazial për frëngjisht, për matematikë, për gjermanisht ose për anglisht.

Nivelet

Në drejtimin e përgjithshëm, dy nivele parashikohen për frëngjisht, për matematikë dhe për gjermanisht. Niveli 1 përkon me kërkesa bazë, ndërsa niveli 2 përkon me kërkesa më të larta. Nxënësi mund të ndodhet kështu në nivele të ndryshme në këto tri lëndë, gjë që lejon përshtatjen e mësimdhënies sipas aftësive të tij.

Arsimi i përforcuar

Nxënësit që ndjekin një arsimim të nivelit 1 në të njëjtën kohë për frëngjisht, për matematikë dhe për gjermanisht përfitojnë nga një mbështetje e veçantë në këto tri lëndë. Këshilli drejtues i institucionit shkollor vendos për format e kësaj mbështetjeje:

Rorientimi

Riorientimi nga një drejtim në tjetrin mund të ndodhë në fund të semestrit të 1-rë të vitit të 9-të dhe në fund të vitit të 9-të e të 10-të. Kalimi nga një nivel në tjetrin mund të ndodhë në fund të çdo semestri, nga fundi i semestrit të 1-rë të vitit të 9-të deri në fund të semestrit të 1-rë të vitit të 11-të. Ndërrimet e drejtimit dhe të nivelit bëhen në bazë të rezultateve shkollore. Vendimet e riorientimit merren prej këshillit drejtues, pasi dëgjohen nxënësi dhe prindërit e tij.

Zgjedhjet e aftësive të orientuara drejt profesioneve (OCOM) të drejtimit të përgjithshëm

Një fletëpalosje lidhur me OCOM-tët gjendet në sitin tonë të Internetit:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Riorientimi
në fund të
semestrit të
1-rë
në vitin e 9-të

Vetëm në vitin e 9-të, nxënësi/ja mund të riorientohet nga drejtimi i përgjithshëm (VG) për në drejtimin paraqjimnazial (VP) në fund të semestrit të 1-rë nëse ai apo ajo ndjek tri lëndët me nivel në nivelin 2 si dhe një zgjedhje të posaçme, dhe nëse ai apo ajo i merr të gjitha pikët vijuese për të dy grupet:

Grupi kryesor	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + zgjedhje e posaçme + anglisht + shkencat e natyrës + gjeografi - qytetari + histori - etikë dhe kulturat fetare + artet vizuale + muzikë + veprimtari krijuese dhe punë dore	50.5 pikë e sipër
Grupi i kufizuar	frëngjisht + matematikë + gjermanisht + zgjedhje e posaçme	19 pikë e sipër
<i>Rastet e veçanta</i>	<i>e shumta 0,5 pikë pamjaftueshmëri për grup.</i>	

Për të kaluar nga një nivel në tjetrin në një lëndë me nivel në fund të semestrit të 1-rë të vitit të 9-të:

- Kalimi nga niveli 1 në nivelin 2 është i mundur për nxënësin që në një lëndë me nivel arrin një mesatare prej:
 - 5.5 e sipër;
 - 5, me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës.
- Me kërkesën e prindërve ose me mendimin paraprak të mësuesit/es të lëndës, nxënësi mund të kalojë nga niveli 2 në nivelin 1.

Viti i 12^e
certifikues dhe
rakordimet
për nxënësit
e drejtimit të
përgjithshëm

Shkalla e dytë I (arsimi i mesëm i ulët) mbyllet me një certifikatë të përfundimit të studimeve të shkallës së dytë që shënon mbarimin e shkollimit të detyrueshëm. Në fund të një viti studimesh shtesë dhe me disa kushte, klasat :

- e vitit të 12^e certifikues i mundësojnë nxënësit të pacertifikuar të drejtimit të përgjithshëm marrjen e certifikatës së përfundimit të studimeve të shkallës së dytë;
- e rakordimit 1 i mundësojnë nxënësit që ka marrë certifikatën e mbarimit të studimeve të shkallës së dytë të arrijnë rezultatet që lejojnë hyrjen në shkollat e kulturës së përgjithshme dhe të tregtisë të gjimnazëve ose të maturës profesionale;
- e rakordimit 2 i mundësojnë nxënësit që ka marrë certifikatën e mbarimit të studimeve të shkallës së dytë të drejtimit të përgjithshëm të marrë certifikatën e drejtimit paraqjimnazial.

Paraqitje e ciklit 3

Një fletëpalosje shpjeguese lidhur me ciklin 3, dhe në veçanti me vitin e 9-të e të 10-të, gjendet në sitin tonë të Internetit:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Certifikimi në fund të vitit të 11-të

Një fletëpalosje shpjeguese që paraqet kushtet e certifikimit të nxënësve të vitit të 11-të dhe kushtet e hyrjes në klasat e rakordimit, klasat e vitit të 12-të certifikues si dhe në formimet pas shkollimit të detyrueshëm gjendet në sitin tonë të Internetit:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Klasat e rakordimit

Një fletëpalosje shpjeguese lidhur me klasat e rakordimit gjendet në sitin tonë të Internetit:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Struktura e shkollës së detyrueshme vaudeze

		Rac1 et Rac2 viti i 12-të certifikues		shkalla e dytë (arsimi i mesëm i ulët)
14 - 15 vjeç	11S	cikli i tretë drejtimi i përgjithshëm	cikli i tretë drejtimi paragjimnazial	
13 - 14 vjeç	10S			
12 - 13 vjeç	9S			
11 - 12 vjeç	8P	cikli i dytë fillor		shkalla e parë (arsimi fillor)
10 - 11 vjeç	7P			
9 - 10 vjeç	6P			
8 - 9 vjeç	5P			
7 - 8 vjeç	4P	cikli i parë fillor		
6 - 7 vjeç	3P			
5 - 6 vjeç	2P			
4 - 5 vjeç	1P			

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/2020664